

مسلمانان

حبشه ، عفر ، اریتره

خود را باز می یابند؟

نگاهی به جغرافیا و گذشته اتیوپی

کشور حبشه - اتیوپی - بساماحتی بالغ بر ۱/۲۲۲/۹۰ کیلومتر مربع در بین کشورهای صومالی ، کنیا ، سودان و سرزمین اریتره قرار گرفته و جزء ممالک شمال شرقی قاره آفریقا به شمار می رود. سرزمین اتیوپی بطور کلی کوهستانی است و فقط در نواحی جنوب و جنوب شرقی آن جلگه هایی دیده می شود. این کشور تنها از طریق «اریتره» به دریای سرخ متصل می شود و «باب المندب» که آسیا را از آفریقا جدا می کند ، در مشرق این سرزمین قرار گرفته است.

جمعیت اتیوپی بالغ بر ۲۵ میلیون نفر است. و پایتخت آن «ادیس آبابا» در حدود یک میلیون نفر جمعیت دارد. از جمع کل نفوس آن ۱۵ میلیون نفر مسلمان هستند (۱).

حبشه بیش از سه هزار سال سابقه تاریخی دارد و در روزهای نخستین اسلام، گروهی از مسلمانان به آن کشور مهاجرت کردند و در آنجا به نشر اصول اسلام پرداختند.

در اتیوپی همیشه نظام ملوک الطوائفی و قبیله ای حاکم بوده تا آن که در اوائل قرن بیستم پیکار سختی در میان طبقه حاکم و فتودالهای بزرگ، برای کسب قدرت بیشتر ، در گرفت و این پیکار پس از کودتای سال ۱۹۱۶ میلادی، شدت بیشتری یافت. فتودالها و خوانین و سالکین بزرگ به پشتیبانی «تافاری ما کوتن» - پسر یک ژنرال مشهور - برخاستند و سرانجام او در سال ۱۹۳۰ م به تخت سلطنت نشست و امپراطور های سلاسی اول نام گرفت .

در سال ۱۹۳۵ م ایتالیای به این سرزمین حمله کرد و پس از این حمله تجاوزکارانه، فاشیسم، حبشه را

۱- رجوع شود به کتاب «دنیای اسلام» تالیف نگارنده صفحه ۷۲

ضمیمه قلمرو حکومت خود نمود و این وضع تاجریان جنگ جهانی دوم - ۱۹۴۱ م - ادامه داشت و در آن تاریخ پس از نبرد طولانی خلق، حبشه اعلام استقلال نمود . . . . . هایلاسلاسی پس از تحکیم پایه‌های قدرت خود، نام «حبشه» را به «اتیوپی» تغییر داد و این سرزمین را به علت همکاری نزدیک کلیسا با وی، مرکز فعالیت مسیونرهای مذهبی قرار داد و حتی رادیوی «صدای انجیل» از آدیس آبابا، شبانه روز ۱۲ ساعت برنامه، به زبانهای مختلف - از جمله فارسی - برای ترویج مسیحیت پخش می کرد . حبشه از جمله سرزمینهای آفریقائی به شمار می رود که کلیسا در آن املاک و موقوفات فراوان و بی شماری دارد .

در سایه همین همکاری ، شرایط ترور و اختناق و حشیانه‌ای بر ضد مسلمانان - که ۶ درصد جمعیت کشور را تشکیل می دادند - به وجود آمد و سپس «امپراطور» ، سرزمین اسلامی اریتره را که طبق تصویب سازمان ملل در سال ۱۹۵۲ م یک حکومت فدرال با حبشه تشکیل داده بود ضمیمه کشور خود ساخت و به سرکوبی و قتل عام مسلمانان اریتره پرداخت . به موازات این تجاوز و برای ایجاد هم آهنگی در برنامه «مسیحی ساختن کشور» ا کشتار دسته جمعی مسلمانان حبشه نیز آغاز شد و هزاران نفر از مسلمانان ایالت اوسا و روستاهای کمپاشا، بایجو، سکنور و . . . به طرز وحشیانه‌ای توسط سربازان امپراطوری

گفته شدند (۱)

علیرغم وضع ناهنجار و ضد انسانی و ترور و - اختناقی که دژخیمان در سراسر اتیوپی به وجود آورده بودند، مبارزات حق طلبانه مسلمانان در سخت ترین شرایط نیز ادامه یافت تا آن که در سال گذشته و پس از روی کار آمدن نظامیان، دهها هزار نفر از مردم مسلمان پایتخت به تظاهرات مسالمت آمیزی در خیابانها دست زدند و آشکارا اعلام داشتند که : «حکومت اتیوپی باید از زیر سلطه کلیسا بیرون آید و به مسلمانان و مسیحیان حقوقی مساوی در اداره امور کشور داده شود» و برای نخستین بار دنیا فهمید که در زیر سلطه حکومت خود کما امپراطور مسیحی، چه ستمهایی بر مسلمانان رفته است . . .

طبق گزارش خبرنگاران خارجی، تظاهر کنندگان - که تعدادشان به صدها نفر میرسید - در حالی که فریاد می زدند : «اتیوپی جزیره مسیحیت نیست» و «قدرت را به مردم بسپارید» به کار خود پایان دادند، ولی این تظاهرات در واقع نشان دهنده همقنوت و انزجار مردم مسلمان حبشه از ستم و تجاوز حکومت امپراطوری بود . . .

.. بدنیال اوج گرفتن خشم عمومی از توسعه فساد و دزدی و قزویی خیالی سردمداران حاکم بر اتیوپی ، (۲) اوائل سال ۱۹۷۴ م «امپراطور»

۱- رجوع شود به کتاب «الاسلام فی الحبشه» تألیف یوسف احمد و کتاب «الاسلام الجریح فی

الجبشه» تألیف ابوالاحمد الاتیوپی .

۲- در حالیکه چهار میلیون نفر از مردم اتیوپی ، به علت گرسنگی در خطر مرگ هستند ، ثروت نقد جناب

امپراطور در بانکهای خارجی، طبق گزارشهای رسمی مندرج در مطبوعات، بالغ بر سه میلیارد دلار بود . . .

محروم ساخته و همچنین مصادره دارائی مراکاتو - بزرگترین بازار مسلمانان اتیوپی - نمی توانند بید دهنده آینده بهتری برای ۶۰٪ جمعیت اتیوپی که مسلمان هستند باشد. با صرف نظر از گرفتاریهای یاد شده مسلمانان در داخل اتیوپی، در منطقه شمال شرقی اتیوپی مردم مسلمان «عفر» نیز مورد حمله و تجاوز نیروهای مسلح نظام جدید شده اند.

این منطقه که با سه میلیون مسلمان، مساحتی بالغ بر ۲۷۰ هزار کیلومتر مربع - برابر یک پنجم مساحت کل حبشه - دارد، و در اصطلاح جغرافیائی «مثلث عفر» نامیده می شود، از تاریخ بسیار قدیم اصالت و استقلال اسلامی خود را حفظ کرده است.

با این که پس از انقراض امپراطوری عثمانی، در نیمه آخر قرن نوزدهم میلادی - ۱۸۵۰-۱۸۸۵ منطقه عفر مورد حمله و تجاوز ایتالیا، فرانسه و حبشه قرار گرفت، و منطقه سلطنت نشین اسلامی دیگر در داخل حبشه، یکی پس از دیگر سقوط کردند و هایلاسلاسی به تحکیم نفوذ امپراطوری خود در این مناطق اسلامی پرداخت، ولی منطقه عفر همچنان «خود مختاری داخلی» خود را حفظ کرد و همه توطنه های امپراطور حبشه برای از بین بردن خود مختاری و استقلال داخلی مسلمانان عفر، باشکست رو برو شد. هایلاسلاسی کوشید که با واگذاری امتیاز کشف معادن عفر به شرکتهای سرمایه داری غربی، و اسکان دادن گروههای مسیحی در بین مسلمانان و آوردن کارشناسان صهیونیستی، ضربه هائی به مسلمانان عفر بزند، ولی در همه آنها ناکام شد. و سرانجام سیل بشرین مسیحی به این منطقه سرازیر شد تا مسلمانان

عملاً از کار برکنار شد و طبق نوشته «فرانس پرس» «روی بنای این ساخت کهن با سه هزار سال تاریخ بدون سرو صدا و چون یک بنای کاغذی در هم فرو ریخت» و نظام جدید، برای جلب اکثریت قیرو محروم، به ظاهر به تصفیه هائی دست زد و به اصلاحات ارضی رادیکال و ملی کردن شرکتهای تجاری داخلی و خارجی پرداخت و یک حکومت ظاهراً انقلابی تشکیل داد.

مسلمانان و جناحهای ملی دیگر با استفاده از فرصت، پیشنهاد های اصلاح طلبانه ای را برای بهبود وضع سیاسی و اجتماعی کشور مطرح ساخته و خواستار امکانات و حقوق مساوی برای مسلمانان و مسیحیان در «اتیوپی جدید» شدند. پس از تظاهرات مسالمت آمیز و یکصد هزار نفری مسلمانان در عید فطر گذشته هم امام مسجد انور - مسجد جامع آدیس آبابا - برای ۳۰۰ هزار نفر مسلمان سخنرانی کرد و گفت: پس از نظام ضد ملی سابق، دیگر مسلمانان نمی توانند «هموطنان درجه دوم» و «دست فروشان ساده» تلقی شوند.

* * *

جنگ در منطقه عفر

ولی باید دید که اکنون نظام جدید اتیوپی در برابر مسلمانان چه راهی را انتخاب کرده است؟ آیا فشار و اختناق بر ضد مسلمانان پایان یافته است یا همچنان ادامه دارد؟

به ظاهر نظام جدید میخواهد بین همه «هموطنان» تساوی برقرار سازد، ولی ملی کردن املاک شهری که مسلمانان راحتی از داشتن مغازه های کوچک

را به مسیحیت بخوانند! اما آنها هم بامبارزه متقابل
 علمای مسلمانان روبرو شدند و نتوانستند کاری از
 پیش ببرند .

پس از روی کار آمدن نظام جدید ، ژنرالها ،
 اعلام کردند که آمد از این ، مسئله‌ای بنام خودمختاری
 داخلی منطقه عفر ، وجود نخواهد داشت و همه اراضی
 زراعی مسلمانان بین آنها و مسیحیان ، تقسیم خواهد
 شد و طبیعی بود که این کار با مقاومت مردم مسلمان
 عفر روبرو شود . اما چیزی نگذشت که نیروهای متجاوز
 اتیوبی ، با حمله نا جوانمردانه زمینی و هوایی ،
 روستاهای عفر را ویران ساخت و شهر «ایسمیتا» را
 که پایتخت منطقه به شمار می‌رفت ، بمباران کرد .

در این تجاوز وحشیانه نظامیان سوسیالیست و
 انقلابی ، بیش از ۵۰ روستای مسلمان نشین ویران
 گردید و اراضی زراعی به آتش کشیده شد و پایتخت
 منطقه با خاک یکسان شد . . . در نتیجه این تجاوز و
 مقاومت سرسختانه «نیروهای دفاع ملی عفر» چندین
 هزار نفر از مردم مسلمان و بی سلاح این منطقه بقتل
 رسیدند و هلیکوپترهای نظامی روزافزون شرق
 و غرب به حاکمان نظامی شدید اتیوبی ، مردم مسلمان
 عفر در مقابل این سلاح‌های جنگند و از استقلال سرزمین
 اسلامی خود دفاع می کنند .

نبرد اریتره

علاوه بر نبرد منطقه عفر ، پیکار سخت مسلمانان
 اریتره نیز نشان دهنده ماهیت قلابی چپ گرایی
 ژنرالهای حاکم بر اتیوبی است .

ژنرالهای برخلاف ادعاهای تو خالی سوسیالیستی
 خود ، کمک‌های فراوانی از غرب می گیرند و به کشتار

مسلمان اریتره ادامه میدهند .

اریتره که در ساحل غربی دریای سرخ واقع شده ،
 مساحتی در حدود ۱۲۰ هزار کیلومتر مربع دارد و
 اکثریت چهار میلیون نفر مردم آن ، مسلمان هستند
 و زبان رسمی شان هم عربی است .

نبرد مسلمانان اریتره بر ضد تجاوز اتیوبی از
 سپتامبر سال ۱۹۶۱ م به رهبری «شیخ حامد ادیس
 عوانی» آغاز گردید و همچنان ادامه یافت تا آن که
 توانست قسمت اعظم روستاهای این منطقه را «آزاد»
 سازد .

در سال گذشته مسلمانان برای آزادی «اسمره»
 پایتخت اریتره به نبرد گسترده‌ای دست زدند که به علت
 دخالت نیمی از ارتش اتیوبی در نبرد ، پیروزی کامل
 حاصل نگردید ، ولی علیرغم فشار همه جانبه نیروهای
 مسلح اتیوبی ، و قتل عامهای مردم مسلمان و بمباران
 دهکده‌ها و مزارع ، نبرد در این منطقه نیز همچنان
 ادامه دارد .

* * *

گزارش کوتاه روزنامه «نیواسیتینمن» بیانگر
 واقعیاتی در این زمینه است که با نقل جملاتی از آن
 به بحث خود خاتمه می‌دهیم :

«... جنگ اریتره خطرناکترین تهدید دام توجه
 رژیم اتیوبی کرده است . اگر قرار باشد که سوسیالیسم
 اتیوبی آرمان دهقانان را بر آورده کند ، لازم است
 قبل از هر چیز شکم آنها را پر کند . اتیوبی مجبور
 است غذای بیشتری را تولید کند .

کشاورزی کشور باید از عصر حجر به در آید .
 در کشوری که ۴ میلیون از مردمش امسال

عملیات ارتش اتیوپی را که در «اریتره» همچون ارتش اشغالگری رفتار می کند، برای ماترین می کردند و تاکید می کردند که به هیچ وجه حاضر به تسلیم «اریتره» به اتیوپی نیستند.

(چنانکه اشاره شد «اریتره» در کنار دریای سرخ در جنگ دوم جهانی در اشغال ایتالیا بود و پس از شکست رژیم موسولینی، سازمان ملل متحد موقتاً قیمومت این ایالت مهم را که تنها راه اتیوپی به دریاست، به این کشور تفویض کرد اما چند سال بعد «هابلاسلاسی» امپراتور وقت اتیوپی بدون توجه به تمایل اکثریت مردم اریتره که مسلمان هستند و خود را از نظر فرهنگی و مذهبی قابل جذب در کشور عقب افتاده و مسیحی اتیوپی نمیدانند، این ایالت را ضمیمه خاک خود کرد و از آن تاریخ تا کنون جنگ آزادی-بخش علیه اتیوپی ادامه دارد.)

بهترین سربازان هم می دانند که اتیوپی برای همیشه نمیتواند هم جنگ و هم انقلاب را پیش براند و هیچ گفتگویی از سوسیالیسم یا برادری نمی تواند مردم «اریتره» را مجذوب آنها کند و حکومتی که انقلابی را در جنوب هدایت میکند، در شمال چکمه های دژ خیمان را پوشیده است و فقط یک حکومت غیر نظامی قادر است اتیوپی را از توده های گرفتار بپوشاند و بیرون کشد.

بدون شك از ژنرالهایی که تا دیروز دست راستی بودند و نگهبان نظام، و امروز خود را چپ گرا و انقلابی قلمداد می کنند و وسیله کمک های مالی و نظامی غرب و شرق را تحویل میگیرند، نمی توان انتظار داشت که حقوق مسلمانان حبشه را برسمیت بشناسند.

در معرض مرگ از گرسنگی هستند، احتیاج فنی زیاد مطرح نیست بلکه مساله مرگ و زندگی در میان است به این دلیل است که می گوئیم «اریتره» در حکم جاهلی بی سرانجام است که ارتش اتیوپی منابعی را در آن سرازیر میکند که «انقلاب» به هیچ وجه نمی تواند از عهده آن در آید.

لازم نیست کسی نابغه نظامی باشد تا تشخیص دهد که ارتش اتیوپی قادر به پیروزی بر «جبهه آزادی بخش اریتره» نیست، ارتش میتواند شهرها را بگیرد، اما روستاهای کشور در جنگ چریکهای آزادی بخش است. ارتش میتواند راهها را باز نگاهدارد اما باتلفاتی فروان و بهائی سنگین.

در حدود ۱۵ هزار سرباز که تقریباً نصف ارتش اتیوپی را تشکیل می دهند، در «اریتره» گرفتارند، عمده پس از پیکار خونین «اسمره» حکومت همچنان اطلاعی درباره ی جنگ به مردم نمی داد. اما اکنون ارتش اعتراف کرده است که از آن تاریخ تا کنون ۲۵۰ سرباز کشته شده اند اما رقم واقعی ده برابر این تعداد است.

ارتش اتیوپی به انتقام این مساجرا به طور بیرحمانه ای دهکده های چریکهای آزادی بخش را با خاک یکسان کرده و در پاره ای موارد سربازان به تنگ ناموس، تجاوز و غارتگری پرداخته اند.

مردم نان ندارند و از ارتش متفرند در شهرهای «اسمره» و «کرن» - که در ۹۰ کیلومتری اسمره است. مردم بی گناه را می دیدم که با دیدن من و دیگر خبرنگاران بسیار دزدانه مارا صدا می زدند، وقتی به در مخفی پشت خانه آنها میرفتیم، با هیجان ماجرای